

Як бачимо, в англомовних текстових повідомленнях, взятих з листування підлітків і молодих людей, основні характеристики текстизму залишаються незмінними, незважаючи на групу респондентів, їхнє соціальне становище, територію проживання та найчастіше рівень освіти. А функціонування в Інтернет спілкуванні своєрідної форми літературної мови сьогодні не є прерогативою англійської. З поширенням комп'ютерних та Інтернет технологій у кожній мові світу виникають свої форми та приклади текстизму, хоча при цьому загальні закономірності їх появи залишаються незмінними.

Список джерел:

1. Thurlow C. Generation txt? The sociolinguistics of young people's text-messaging. *Discourse Analysis Online*. 2003 (1). P.1- 27.
2. Liddy, F. An Analysis of Language in University Students' Text Messages. *Journal of Computer-Mediated Communication*. 2013 (19). P. 546-561.
3. Rosen L. D., Chang J., Erwin L., Carrier L. M., Cheever N. A. The relationship between "textisms" and formal grammar possession within a whole-school year group. *Journal of Applied Developmental Psychology*. 2010. Vol. 31, Iss. 6. P. 420–425.
4. Perez S. Text messaging and language variation. *University of Leicester*. 2011. 148 p.

СИМВОЛ @ ЯК КУЛЬТУРНИЙ ШИФР:

ВІД УКРАЇНСЬКОГО РАВЛИКА ДО НІГЕРІЙСЬКОГО ET

Тайво Тобілоба Лукмон (Нігерія)

Науковий керівник – к.філол.н., доц. Опришко Н.О.

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

м. Харків, Україна

У минулому основним засобом передачі інформації та спілкування була паперова кореспонденція, і для її швидкої та своєчасної доставки необхідно було скористатися послугами пошти. А сьогодні найшвидший метод передачі як особистого, так і ділового характеру – це електронна пошта. Її символом стало зображення літери «а», укладене в коло, більше відоме як *комерційне at*.

У світі це зображення має низку значень. Знак @ зазвичай читається вголос як at; його використовують як скорочення у сфері бухгалтерського обліку та рахунки, що означає «за курсом». Але в сучасному світі, сповненому високих технологій, саме адреси електронної пошти та платформи соціальних мереж є основною сферою його вживання. Мета нашої роботи – після короткого історичного екскурсу розкрити метафоричну природу назв символу «комерційний @» як культурних шифрів, що залежать від національної мовної картини кожного народу, тоді як предметом дослідження є варіанти імені даного символу у різних мовах світу.

Більшість дослідників вважають, що символ at активно використовувався в Європі та інших країнах у період пізнього середньовіччя. Він довго побутував в іспанській і португальській мовах як скорочення слова arroba, одиниці ваги, еквівалентної 25 фунтам, що прийшла з арабського виразу «чверть» (الرّبيع і вимовляється як ar-rub) [1, с. 72].

Італійський дослідник Джорджіо Стабіле стверджує, що простежив символ @ до XVI століття у торговому документі, відправленому флорентійцем Франческо Лапі із Севільї до Риму 4 травня 1536 року [1, с. 112]. Документ був про торгівлю з Пісарро, зокрема про ціну вина у Перу. Італійською мовою цей символ інтерпретувався як амфора (анфора). Сьогодні слово «арроба» означає як символ at, так і одиницю ваги. Італійською мовою символ представляє одну амфору, одиницю ваги та обсягу, засновану на ємності стандартного амфорного глечика. Досі першим історичним документом із символом, що нагадує сучасний @ як комерційний, є іспанський документ Taula de Ariza, реєстр для позначення партії пшениці з Кастилії до Арагона в 1448 році; навіть незважаючи на те, що у вищезгаданому флорентійському листі знайдено найстаріший повністю сформований сучасний знак @ [1, с. 150].

Звичайне сучасне використання @ в електронних адресах (з використанням системи SMTP), як у jdoe@example.com (користувач jdoe знаходиться в домені example.com). Рею Томлінсон з BBN Technologies

приписують це використання в 1971 році [2]. Ця ідея презентації символу, структурована у форматі user@host, також присутня в інших інструментах та протоколах; наприклад, команда Unix ssh jdoe@example.net намагається встановити ssh-з'єднання з комп'ютером з hostname example.net, використовуючи ім'я користувача jdoe.

На веб-сторінках організації часто ховають адреси електронної пошти своїх членів або співробітників, пропускаючи @. Ця практика, відома як зміна адрес, робить адреси електронної пошти менш вразливими для спам-програм, які сканують їх в Інтернеті.

У деяких соціальних мережах та форумах імена користувачів мають вигляд @johndoe; цей тип імені користувача часто називають «дескриптором».

На онлайн-форумах без багатопотокових обговорень @ зазвичай використовується для позначення відповіді; наприклад: @Jane, щоб відповісти на коментар Джейн, зроблений раніше. Аналогічно, у деяких випадках @ використовується для «привернення уваги» в повідомленнях електронної пошти, спочатку відправлених комусь ще. Наприклад, якщо електронний лист був відправлений від Кетрін Стіву, але в тілі листа Кетрін хоче, щоб Кірстен дізналася про щось, Кетрін почне рядок @Keirsten, щоб вказати Кірстен, що наступна пропозиція стосується його. Це також допомагає користувачам мобільної електронної пошти, які не бачать жирного шрифту і кольору в електронній пошті.

У мікроблогах таких соціальних мереж, як X (колишній Twitter) і Telegram, @ перед ім'ям користувача використовується для надсилання загальнодоступних відповідей (наприклад, @otheruser з наступним текстом повідомлення). Програмне забезпечення для блогів та клієнтів може автоматично інтерпретувати їх як посилання на користувача. Включений у контактну інформацію людини або компанії, символ @, за яким слідує ім'я, зазвичай розуміється як ідентифікатор X. Аналогічне використання символу @ було доступно користувачам Facebook 15 вересня 2009 року [2]. В Internet Relay

Chat (IRC) перед нікнеймами користувачів показується, що вони мають статус оператора на каналі.

В англійській мові символ *at* відомий як *комерційний at*, але інші мови пропонують більш образні імена. Метафорика використання синонімів назви символу *@* досить різноманітна. Вона залежить здебільшого від мовної картини світу носіїв тієї чи іншої мови, хоча й тут можливі лексичні збіги: іноді однакові (схожі) назви «комерційного *@*» можна зустріти у народів, досить далеких один від одного географічно та культурно. Зокрема, досить широко використання метафор зі світу тварин для позначення даного комп'ютерного символу.

Так, в українській мові цей символ називається *равлик*, а в білоруській – *слимак* чи *слімак* з аналогічним значенням. В італійській мові символ теж відомий як *chiocciola* (буквально «равлик»), у французькій – як *petits escargots* («маленька ескарота», вид їстівного равлика), а у валійській – *Malwen*, або *Malwoden* («равлик»).

Варто зауважити, що в Україні позначення «равлик» змінило популярну раніше назву *собачка*, що досі активно використовуються у пострадянському просторі (у Вірменії, Узбекистані, Казахстані та деяких інших країнах Східної Європи та Центральної Азії). У сусідній з Україною Польщі знак *@* називається *małpa* («мавпа»), в сучасній болгарській мові, а особливо в молодіжному сленгу *@* має назву *маймунско А* (дослівно «мавпяче А»), хоча більш традиційна назва цього символу в Болгарії – *кльомба* («крива» або «потворна» літера, яку закрутили в петлю). Голландською *at* називається *apestaart*, що означає «хвіст мавпи», тому що символ має певну візуальну схлижість із мавпою з закрученим догори хвостом. Німецькою мовою це називається *Klammerraffe*, («мавпа, що чіпляється» – імовірно звисає з дерева на одній лапі).

Серед інших цікавих зоологічних метафор грецька назва символу – *παλάκι* («качечка»). У Фінляндії *at* відомий як *miunhäntä* («мишачий хвіст»), а в побуті та неформальному спілкуванні *@* називається *miuku-tauki*, іноді

miitai, що насправді передає звук, який видає кішка (miaow), тож @ символізує фігуру кішки, що згорнулася. Китайською @ називається 小老鼠 («маленька мишка»). В Угорщині символ @ називається *Kucas*, що означає «маленький черв'як». Шведською мовою це називають *snabel-a*, («а» з хоботом слона).

У багатьох мовах символ @ асоціюється зі стравами та продуктами. В основі таких асоціацій можна побачити метафоричне перенесення значень по зовнішній схожості, тому в переважній більшості випадків йдеться про страви або продукти, що мають форму завитка. Так, у Чехії та Словаччині його називають *завинац*, що означає згорнутий маринований оселедець. На івриті, він у розмовній мові відомий як לֶחֶם שְׂטוּר («штрудель»), через візуальну схожість з поперечним розрізом відповідного пирога.

Деякі європейські народи досі використовують більш традиційну назву для ат: *arobasse* (Франція), *arroba/arova* (Португалія, іспаномовні країни), де ці слова позначають також саму назву старої одиниці вимірювання ваги. Однак багато людей, схоже, ігнорують історію цього збігу: коли перші друкарські машинки почали експортуватися за кордон США і Великобританії, клавіші @ потрібно було дати ім'я. Оскільки символ @ не був відомий і не використовувався для чогось у цих країнах, і оскільки у поточної одиниці вимірювання ваги, «арроби» (приблизно 14 кг), на той час не було жодного символу, пов'язаного з клавіатурою, виробники та імпортери вирішили назвати його арроба. Таким чином, для цього простого та довільного рішення люди з багатьох країн почали називати @ «арроба».

Що ж до Нігерії, в англомовному середовищі цієї африканської країни більшість нігерійців називають цей символ просто *at* або *at sign* («знак ат»). Однак у розмовній мові (Nigerian Pidgin) цей символ іноді отримує власні описові назви. Хоча специфічної єдиної назви на кшталт українського «равлика» у словниках немає, в ІТ-середовищі та серед молоді його іноді

жартівливо називають *Long tail* («довгий хвіст») або просто описують через форму кола.

Таким чином, можна зробити висновок, що, незважаючи на поширене формулювання назви (символ at), загальноприйняте за зразком англійської мови, метафори, які використовуються в національних мовних картинах народів світу для позначення символу «комерційне» @ різноманітні. А історія їх походження та вживання потребує подальшого дослідження.

Список джерел:

1. Ellermann H. A Natural History of the @ Sign. The many names of the at sign in various languages. Amsterdam: BookLead, 1997. 210 p.
2. Allman William F. The Accidental History of the @ Symbol. Smithsonian magazine, September 2012 [Електронний ресурс] // Режим доступу: <https://www.smithsonianmag.com/science-nature/the-accidental-history-of-the-symbol-18054936/>

ПОРЯДОК СЛІВ В УКРАЇНСЬКІЙ, АНГЛІЙСЬКІЙ, АРАБСЬКІЙ І ФРАНЦУЗЬКІЙ МОВАХ

Хаснауї Бадер (Марокко)

Науковий керівник - к. філол. н., доц. Опришко Н.О.

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

м. Харків, Україна

У лінгвістиці типологія порядку слів – це наука про порядок синтаксичних складових мови та того, як різні мови можуть використовувати різні порядки. Інтерес є також кореляції між порядком слів, характерним для різних синтаксичних конструкцій. Первинні типи порядку слів, які становлять інтерес, – це порядок основних членів речення (відносний порядок суб'єкта, об'єкта та дієслова); порядок модифікаторів-атрибутів (прикметники, числівники, вказівні та присвійні займенники) у словосполученні з іменником;